

На темі тижня

Політика проволоки

З Парижу, з Лек Соцес, з Тегерану, з Москви, зусюди звістки доносять про зростаюче напруження між Заходом і Росією. Але на загал, Захід фатально не розуміє московського агресора. Передусім, він переконаний, що на всім просторі імперії, як писав Пушкін;

от Пермі до Тавриді,
от фінських хладних скал до
пламєнної Колхїди,
от потрясєннєво Кремля до
ствє недвїжнєво Китає, —
все це „русская земля“. А инші
нагоди, може й є, але в рахубу
не йдуть.

Москва послїдовно, кожду су-
сїдно імперію розщєплювала
перш пропагандово, потїм полі-
тично, нарештї-війною. Так вона
робила з Турецькою, з Шве-
цїєю, з Австро-Угорщиною і т.п.
Захід здобував на подїбну полі-
тику, але-лише супроти Нїмеч-
чини, коли то догматом фран-
цузької політики від Рїшелє,
почерез обох Наполеонів аж до
3-ої і 4-ої республїки, Франція
прагнула мати свого сїдного су-
сїду розєднаним на кілька непова-
заних у цїлїсть держав і державок.
Щож до Росїї-Захід мав страх.
Польща волила подїлити з Мос-
ковщиною Україну, аїж спїльно
проти Москви боротися. Думала
(Андрусївський мир 1667), що тим
викараскалася від московської
небезпеки, на дїлїж переложила
лише боротьбу з нею на слїдуючї
поколїння серед обставин далеко
гїрших... Прусія й Австрія во-
ли подїлити з Росїєю Польщу,
нїж спїльно ставляти чоло Моск-
ві. Теж, думаючи, забезпечитися
тим від закланности Москви, але
на дїлі знов-переложили лише
тягар боротьби з нею на наступнї
поколїння в обставинах гїрших
для себе... Франція і Англія, від-
давши Середню Європу Росїї і
подїливши з нею Нїмеччину і
Балкани, думали знову купити
тим спокїй зі сторони Сходу, і
все лиш на те, щоб побачити Мос-
ковщину у свого порога...

Чи стоятимє Москва коло того
порогу мїсяць, рік чи двацять літ-
сути справи це не змінєє. Не те-
пер, то в четвер, а посуєє вона
дальше, і чим пізнїше зважиться
Захід сказати їй — „стоп“, тим
догїднїше це буде для Росїї. Тут
Захід впадає в другу оману: він
думає що його вратує змінє ре-
жїму в Росїї, як така змінє в
1917 р. вратувала його рївно на...
22 лиш рока. Але ця омана до
нїчого. Помилєється той, хтоб
думав, що аж Маркс і Ленїн
натхнули Росїю її екпанзивною
доктриною. Доктрини мїнялися,
але протягом 800 літ це бажання
екпанзїї трєває незмїнно в Крем-
лі, до наших днїв з тим самим
напруженнєм. Не змінить цього
змінє режїму, змінить лише лік-
відація самої імперїї.

Єдиною „Ахілевою пятаю“
Росїї — є перстєнь окружаючих її
пїдбитих нею неросїйських наро-
дів, яких Захід, як політичного
чинника, бачить не хоче. Не
хоче додамо, з великою, колї не
фатальною, шкодою для тебе са-
мого. Положення цїлком нагадує
положення давної Еллади, коли
вона мусїла боротися з маке-
донським Пїлипом. Скїльки не
гремїв протє нього Демостєн,
безжурна атєнска демократїя за-
колисувала себе надїями що
„якось то буде“. То Херсонєс,
то Термопїлі, то Халкїдію, то
це якєсь мїсто ковтає одне по
другім Пїлип, але Атєнці казали
що це до них далеко, „над нами
не капле“. Аж поки вже пере-
стало капати, а прїйшла злива, в
якій потонула свобїдна Еллада.

Полїтика проволоки є убїйча,
і чим скорше державнї мужї За-
ходу це зрозумїють, тим буде для
їх жеж країн кращє. Час працює
не для них.

О. В.

Поразка комунїстів на Данських виборах

На останнїх виборах в Данїї
перемогла лїберальна урядова
партїя. Потерїли поразку кому-
нїсти, якї стратїли половину го-
лосів, і консерватїсти, що дїста-
ли о 43 відсотків менше.

„Москві забратись з України!..“

Канадїйський щодєнник „Бостон Кур-
єр—Експрес“ в статтї з нагоди за-
блоковання вибору Сов. України до
Ради Безпєки ООН. мїж иншим пише:
„Совєтське жадання щоб Украї-
ну визнати як свїтову поту-
гу, а не тїльки як провїнцїю
Сов. Союзу, дає нагоду демок-
ратїям для заохоти, а навїть ак-
тивної помочї українським
патріотам в їхнїх змаганнєх

звїлнити свою країну від ро-
сїйської тираниї. Москва втра-
тила право говорити, що помїч
укр. визвольному рухови, озна-
чалоб інтервєнцїю у внутрїшнї
справи Росїї. Якщо Україна є
незалежною державою, то чо-
муж захїднї демократїї не ма-
либ настоювати, щоб чужї ві-
йська забралися з її терето-
рїї!“

„За Самостїйну Україну“

Чеськї щодєнники надрукува-
ли уривки зі звїту генерала Мїку-
лаша Ферєнчєка у вїддїлі дер-
жавної безпеки чехосл.вацького
парляменту про прививнїсть вїйськ
Української Повстанської Армії
на території Чехословаччини.

„Частина українського населєня
в Схїдній Словаччинї симпатизує
з Бандєрвцями, бо вони боряться
за Самостїйну Україну“ (наведєно
дослївно заяву генерала Мїкула-
ша Ферєнчєка, що є заступником
чеського мїнїстра вїйни).

Перед горожанською війною у Франції

Все вказує на те, що Франція
стоїть на передоднї громадянської
вїйни. В Парижі прїйшло до по-
важнїх вулицнїх заворушенєв, в
яких було потурбовано дванцять
люда з манїфєстантів і девятьох
полїцаїв. В салї Ваграм скликала
вїче „Мїжнароднє Лїга проти
совєтської тираниї“, щоби запро-
тєстувати проти гноблення Ро-
сїєю неросїйських народів її
імперїї. Комунїсти зажадали у
премїєра Рамадїє заборони вїча.
Рамадїє, який шїсть мїсяцїв тому
заборонив подїбне вїче на жа-
дання комунїстів, тепєр не від-
важнївся зробити цього. Тодї ко-
мунїсти рїшили розїгнати вїче,
але полїція „гард мобїль“ заба-
рикадували вулицї, що вели до
салї Ваграм. Прїйшло до великих
розоруків, многї навїть з фотогра-
фів були мїцно потурбованї, а їх
апарати понищенї. Вїче відбу-
лося.

До суперечок і сутичок навїть,
дїйшло рївнож на засїданнї фран-
цузької Палати Послїв в наслїдок
провокацїйної промови комунїста
Дюкльє. Предсїдниковї Еррїє з
великими труднощами вдалося
прївернути поряток, засїдання
вїдрочєно.

УПА НА ЕКРАНІ

Поодинокї кїнотєтри на Брод-
вєю висвїтлюють у своєму звуко-
вому тижневїку кадр з ліквідацїї
чеськими вїйськами вїддїлу Ук-
раїнської Повстанської Армії
„Бурлак“. У фїльмї показується
вкриту лїсами гористу околицю та
рїчку Ваг в півнїчній Словач-
чинї. Вїдно масу чеського вїйсь-
ка, що з кулемєтами наступає в
розстрїльній. Опїсля над рїчлюю
показано полонєних, яких зрадже-
но, і команданта вїддїлу Ши-
гельського та його штаб. Це мо-
лодї люди у вїйськових унїформах
рїзного походження та в шапках-
мазєпїнках. Вони держаться нез-
вичайно г дно. Их героїська по-
става, мужнїй вигляд та шляхетнї
лиця є найкращим заперєчєннєм
хрєпкого бєлькотїннє комїн-
тернївського заповїдєнта про „ук-
раїнських нацїї“. Це той сам
голос, що з Москви називає є
нацїєстами прїзидента Трумана і ген
Маршала і так його прїймає а-
мерїканський глядач, слухаючи
його наклепів на українських ге-
роїв.

Тяжка ситуація в Індїї

Індїї загрожує вїйна мїж Ін-
дустаном і Пакистаном із-за
Кашміра. В Кашмірї магараджа
є індус, але панує над великою
бїльшїстю музулманів. Проти їх
волї, він прагне прилучити свою
державу до Індустану, і як ка-
жуть, дїстав навїть воєнну помїч
проти своїх пїдданих якї своєю
чергою, користають з симпатїй
музулманів зпоза границь країни.
В данїй хвилїнї відбуваються
спїшнї наради мїж командантом
бритїйських збройнїх сил ген.
Окїлєлєком, генр. губернатором
Індустану лордом Моунтбетєном
Джїнною, Пандїтом Нєгрі і про-
вїдниками обох Домїнїй.

1-ший Листопад

Друга війна та події, всю вишкани, ослабили пам'ять про день 1-го листопаду. Про те має віддати нас переломове значіння. Він навіс рішучий удар галицькому почуттю фальшивого „льоблязізму“, з якого ще глазував Франко, що колись українська політика в Галичині (цигую з пам'яті) зводилася до „подяки найяснішому цареві за його добродійства, та до просьби і дальше нас не забувати своєю ласкою“. Це пересажене, та багато в тім було слушного. Фактом є що як вже кончала Австро-Угорська монархія, многи політики наші вагалися від неї відділитися. Так само, як вже по упадку царату, українська Центральна Рада уважала за потрібне брати участь в офензиві Керенського, в літі 1917. де 155 українська дивізії стратили три чверти свого складу і де безпартійно, в обороні вмираючої російської імперії, кривавилися 6, 7, і 41 українізовані вже наші корпуси. І вже навіть по погромі армії Керенського, по страшнім ослабленні його уряду вагалися проголосити Центральна Рада повну незалежність України...

Цьому почуттю фальшиво зрозумілої льоблязности, яке й досі вітром гуляє в головах де яких груп, в формі вірности якійсь інтернаціональній доктрині, хочби зі шкодою для справи власної нації, - цьому почуттю завдав непоправний удар чин 1-го листопаду 1918, коли жменька „авантюристиків“ вступила на шлях докопаних фактів (що здавна робили наші противники!), в імя власної, української „рації стану“.

Цей день став теж початком всіх майбутніх спільних акцій галичан і палдипрянців. Наддніпринські відділи й високі старшини беруть участь в подіях зими 1918 і першої половини 1919 в Галичині, а галицькі січові стрільці-в боях за Київ, свідомі вже що нема українського Львова без українського Києва; що без цього; соборність буде соборністю спільного рабства, звідси-б не йшла, зі Сходу чи з Заходу.

Пограбання в нашій думці осміяної Франком рутенської льоблязности (якій відповідала на Дніпрі льоблязність малоросійська), заміна її льоблязністю до власної державної ідеї-но перше, по друге-зрозуміння ваги Києва і спільної боротьби за нього, ось були ідеї, засвоєні всіма всіма нами, але які в Галичині зродилися в день 1-го листопаду 1918 року. В тім його велике історичне значіння.

М.Л.

В ТРИДЦЯТЬЛІТНІ РОКОВИНИ

Згідно з звичаєм ще з часів Гріаного, уряд московський все розташовував військові відділи одної національності на території другої, в своїй імперії. Тому м.н. українській Волинській полк стаціонував на веспу 1917 р. в Петербурзі. Бунт цього полку, за яким пішли й інші, був першою причиною революції 1917 р. Це головні українці повалили тоді царський режим, якому дим разом його тактика не доинесла. Але дата української революції припадає на час проголошення державної незалежності. Трагічні були її початки! Інтелігенція, що вела провід революції, шукала контакту з масами народними на ґрунті рідної мови і їх соціальних домагань. Але духово-мікними двома чинниками була не раз прірва.

Інтелігенція була перейнята духом „нових часів“; маса, особливо селянська, — духом нашої давнини. Перша думала кагегоріями Маркса, Чернишевського і Достоевського, друга-категоріями „Історії Русів“, Максима Залізняка і Руданського. Сильним був Шевченко, але в нім інтелігенція бачила поета соціальної, не долі, не „гайдамацького“ протесту.

Маса була за соціальну, протиоміщицьку революцію, інтелігенція-в своїй більшості, за соціалістичну, противласницьку взагалі. Маса була „шовіністична“ і „ксенофобна“, інтелігенція-стояла за братерство народів. Перша-проти „зайд“, друга-за співпрацю з ними. Маса була релігійна, інтелігенція, в найліпшій випадку байдуха і цім тлі. Маса була „бунтарська“, хотіла революцію робити революційним способом, інтелігенція — мирним шляхом.

Говорю, очевидно, про активну масу (не „нейтральну“) так само як і про активну не „нейтральну“ інтелігенцію. Прірва між ними виявлялася в тім, що соціалістична інтелігенція стримувала революційний порив мас, який тоді виливався в „самочинних“ рухах, як рух Полуботківців або отаманщина, яка не боялася ні ксенофобного духа, ні революційної методи. Але нарешті, під натиском двох сил: активізації маси і папастинського, неїдучого на жадні угоди ворога, стала інтелігенція на чолі національної, протимосковської революції.

Коли щезли надії на компроміс з Московщиною, коли вдарив грім, українські активітаристи почали організувати армію, антишовіністи взивати до патріотизму, федералісти-проголошувати й боротися за самостійність, пацифісти-братися за меч, демократи й соціалісти, з боєм у серці, взяли за чуби з московськими „товаришами“, а вороги отаманії-порозумілися з нею. Розпочався героїчний період нашої революції, коли вже не їздили до Петербургу до Керенського, не обмежувалося Україну до п'ятиох губерній, не пересправлялося з Совстом „народних комісарів“, лише коли розгорнулося прапор боротьби на життя і смерть. Почався період здобування Києва, зимового походу, період блискучих і вікопаних сторінок недавньої історії, яких трагічним спільгом була кривава жертва травня 1926 р. в Парюкі. Та всеж не міг не відбитися на цій добі її первородний гріх: не була своєчасно використана наростаюча хвиля народного гніву. Тому й війна з займанцем чужинським пішла в штучно створеним повітрі противоспільних і „братлюбних“, москвофільських настроїв. Тому в розгарі цієї боротьби, бачимо видатних соціалістичних провідників іскерничками до порожнього табору, як В. Винниченка, М. Грушевського, автора „Україна Ірредента“, Юліана Башиńskiego, чи сигнатора Берестейського миру, О. Севрюка, посла С. Вітника, або й цілі групи, як УКП'івці й ліві „ес-ери“.

Руїна і кров революції, першої боротьби і другої, що почалася в 1941, принесли смерть мільонам, але й смерть найним вируванням, в яких вироста наші інтелігенція перед 1917 роком. Виростло в межичасі покоління інших людей, іншої енергії, іншої віри, яке перебрало на плечі тягар дальших амагань. Літне забутимі тіями минулого блукають ще серед нас привиди минулої наївної доби, марно шукаючи собі місця серед живих. Останні 30 літ коштували націю гори трупів. Та ця гора поволі засипає ідеїне провалля між народними масами та їх інтелігенцією; з другого боку-прокладає міст від теперішности, через іділічний 19 вік, до суврої, очайдушної, мудрої й блискучої нашої давнини, до героїчного духа, її традицій, до часів, коли Україна була землею народу вільного і від нікого незалежного. З тої точки погляду, можемо з гордістю дивитися на пройденний за тридцять літ шлях і з певністю себе - на той, що стелється перед нами. Лишень не з найгіршого металу є душа народу, коли під молотом історії, що так гаратив по ній останні тридцять літ, вона вийшла більш загартованою.

Д.

Чужа преса про УПА

З естонської преси про УПА

„Валіс Есті“ в Стокгольмі містить довшу статтю про УПА. По короткім огляді історії України, оповіджено про повстання і дотеперішню акцію УПА., м.н. перерахислюють „союзницькі“ сили, які злучилися в акції проти українських повстанців. Є це-три польські дивізії, одна чеська верховинська бригада, чотири совєтські дивізії, парашутисти і літаки. Помічничими силами в акції протиукраїнській акції були, з мусу, угорські й румунські частини. Коротко відділи тих народів, в склад цих держав входили чи входить більші чи менші

частини нашої території. Ця протиукраїнська акція була звернена не тільки проти повстанців, але й проти, симпатизуючого з ними населення. З димом пішли цілі села, яких людиність або виганялася геть, або розстрілювалася. Ця акція, одначе, не зліквідувала УПА., з якої членами, з тих частин, що передісталися на американську смугу Німеччини, Захід має тепер нагоду заізнатися особисто.

ХОРВАТСЬКИЙ ГОЛОС про боротьбу України

„Кроація-Прес“ доносить: Українські та хорватські борці ведуть

тепер перед у нерівній боротьбі проти большевиків, і весь світ нині говорить з подивом про бійців УПА та Кіжарів. Вони борються за свободу та за свої незалежні держани, а водночас і за цювну солідарність усіх слов'янських і неслов'янських народів, що живуть під комуністичним терором. Спільна боротьба українців і хорватів є одним із тих смолоскинів, що являються в темряві терору поза залізного заслоною. Світлю, дає надію, після всіх нечуваних страхіть, на кращу майбутність в одній напранду вільній співзносоті вільних народів.

УКРАЇНЦІ В СВІТІ

ЗІЗД ООЧСУ

В Нью-Йорку відбувся перший зїзд Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ), на яким було 62 представники різних організацій і також число прихильних гостей. Всі думки і заходи зїзду були присвячені справам боротьби нашого народу проти тоталітарної тиранії, за свою незалежність. Підтримати цю боротьбу всіма засобами вимагає резолюція Зїзду, який ствердив, що „збройна сила українського народу і його підполітне правління, стоять всецїло на засаді християнської цивілізації і тим самим являються силами воюючого християнізму в боротьбі з силами Сатани. Тому саме всі світові течії, яким лежить на серці заховання сучасної християнської цивілізації і культури, повинні піддержати цю збройну силу“. Зїзд поручив вислати денешу до през. Трумана і до держ. секретаря Маршала з одобренням їх закордонної політики, з підкресленням факту боротьби УНА, з большевицькою агресією, як теж факту, що ця агресія може бути ґрунтовно заламана лише шляхом відорвання України від Росії і створення з неї самостійної держави. Вибрано Управу в складі Е. Ляховича, голови, Т. Рудого і П. Задорського, першого й другого місцею голови, Ч. Бакуменка, секретаря і ин. Органом орг. лишається „Вістник“ під редакцією Е. Ляховича. Насїлю багато привітів з Америки і з нашого континенту.

ЧОМУ ПОТУРБОВАНО СОВЕТСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ?

Ми вже доносили, що п'ятьох советських журналістів, які були з візитою в українському таборі Лисенко, біля Ганноверу, таборівки обкидали камінням. Одному журналістові розбито голову та в дві порозбивано вікна. Тепер додасмо, що советські журналісти запротестували у військової влади, яка дала доручення спеціальній комісії провирити цей випадок. Комісія ствердила, що деякі питання, поставлені журналістами мешканцям табору,

спрокували тону до такого вчїтну“.

БОЛЬШЕВИКИ СХОПИЛИ ВАСИЛЯ ВИШИВАНОВОГО

Часописі доносять, що у Відні зник з американської смуги був архикнязь Вільгельм Габсбург, знааний в українських кругах під ім'ям полковника Василя Вишиваного. Ходять чутки, що большевики тримають його в таборі в Вінер-Нойштадті. Рівночасно московські агенти вхопили українського студента Р. Новосада, що часто був виджений в товаристві Вільгельма.

А. Відось

ПІД ЛИСТОПАД 1947. РОКУ

І знову нам приходиться стрічати,
Як вже роки стрічасмо підряд
Далеко на чужині, від рідні від хати
Тут на вигнанні Перший Листопад
В цей день вшануєм пам'ять Тих, що ввали
В змагу за те, що мріяли віки,
Тіні Борців з ореолом слави, —
Ось тут, чужі верстаючи шляхи.
Згадаєм Тих, що станули у лави
І без вагання в вирішній момент
За Вітчизну життя своє віддали...
Поклонимось Творцям Листопадових Легенд..

Іх тіні ставлять заповіт важливий:
Що Батьківщина вижида від нас,
Щоб ми пішли слідом Героїв Зриву,
Коли наспіє сей великий час.

І хоч ми розсіяні по всіх усюдах світу
Присягаємо: що станемо під стяг!
Зєднаші словами заповіту, —
Всі як один ще раз підєм на Змаг.

Тоді як Схід палатиме в загравах
І під шум моторів, гуркіт канонад
Воскресне знов нова, Вільна Держава,
У сей новий, визвольний Листопад!

Листопад 1947 р.

Дальші відомости про французькі вибори

Вибори останньої неділі принесли дальшу перемогу „Згромадженню“ Де-Голя, яке збрало більше голосів, ніж всі інші партії разом. Комуністи стратили сему частину виборців. Офіційні числа про 951 міст з населенням понад 4,000, показує, що група Де-Голя, радикали, центр і праві разом, отримали більшість в 954 містах. Комуністи мають більшість лише в 95 містах, тоді як досі мали її в 215-тиох. Соціалісти мають більшість в 90 містах, в порівнянні з 122 перед тим. Між противними групами приходило нераз до сильних сутичок. На одних зборах Тореса публично названо дезертером. Ці вибори до органів місцевого самоврядування показують, що існуючий склад партійного представництва в Парляменті не є в ніякій згоді з дійсними настроями нації. Єдиним логічним виходом з утвореного положення був-би розпуск парламенту і розпис нових виборів до нього. Не є виключено, що многі парламентарні послід, що офіційно належать до МРП (побитий на муніципальних виборах) і до інших партій, перейдуть до групи Де-Голя, що може зробити критичним положення кабінету Рамадіс.

Суперечка з Вишинським

На Політичній Комітеті ООН, в Лек Соцес прийшло до острої суперечки між Вишинським і Мак-Нилом, який нап'ятував саботажну тактику московського делегата.

Яка буде майбутня війна?

(ЩО КАЖУТЬ БРИТІЙСЬКІ МАРШАЛИ?)

„Сондей Експрес“ друкує статі маршалів Теддера і Монгомери про майбутню війну, з точки погляду Великої Британії, що візьме в ній участь. Новочасна війна — пише маршал Теддер — це тотальна війна, нація, що взялаби в ній участь, мусїла-би присвятити всю свою активність єдиній цілі, виграти війну. Вся справа в тім, щоб миролюбна нація, нападена якимсь агресором, мала час витримати, не діставши „нокаута“ аж до хвилини, коли буде мілітарно готова до рішального удару противникові. Уже під час 2-ої війни, на перше місце, як зброя, вибилося летунство, на підрядним місці опинилися армії і фльота, остання особливо від часу застосування підводних човнів. Англія вступила у війну, не маючи збройної сили, адекватної силі противника. Мюнхен викликає у маршала почуття сорому,

але водночас стверджує він що мюнхенська павза дала Англії ту „передішку“, яка дозволила їй виграти „битву за Англію“, а потім і війну взагалі. Головна ідея автора, що в наступній війні повинна Англія уникнути помилок. Головною ост. помилкою був, на його думку, брак координації в воєнних ділянках різних родів зброї: армії, фльоти і повітряних сил. Всяка наступна війна буде і тотальна, і світова. Але маршал не думає, що Англії мала-би вести її таким самим способом, як перші дві. Бо тоді „Англія не пережилаби третьої перемоги“. Він є сторонником економії в розкодуванні сил, не в вульгарнім сенсі слова, лише в сенсі точного збалансування кожної окремої компоненти воєнної машини у відношенні до цілості. Треба залишити ідеї, традиції й методи, які суперечилиби тім

економії. Тепер слово за науковцями і техніками, які мусять зробити все можливе для них, щоб розвинути ще більше й удосконалити швидкість, рухливість і економію, а головно налагодити в найвищій степені не конкуренцію, а стислу кооперацію різних родів зброї. Тоді Англія матиме об'єднану, ефективну і економічно розбудовану збройну силу. „Не дитинку-Голїята, який потребуватиме, по вибуху війни, роки щоб вирости, але зовсім дорослого Давида, готового ділати швидко і рішучо, як один з світових поліцаїв“.

Монгомери підходить до проблеми духа армії, до морального чинника у війні. „Заким ви пілєте армію в бій, виконувати уложенний вами плян, ви наперед мусите мати ту армію готовою до бою. „Ви можете мати відношну для нашого розрахунку кількість людей, можете мати тисячу гармат і дві тисячі танків, весь потрібний сквіпунок і ліній

постачання, але всеж таки вам може забракнути найбільш життєва якість, без якої нема побіди... Армія мусить бути вдихнута, і душа, її це є не проблема сквіпунку, а людська.“ Кожний воєк мусить мати певність себе, бути гордим на свою чинність, свій фах, довіря мати до свого вождя і віру в справу, за яку має битися, ну і певність своєї перемоги. Проблема постачання і сквіпунку - другорядна, на першій місці іде проблема духа армії. „Коли я знав, пише маршал, що мої воєки мають цю певність, я знав що битва буде виграна“. Крім того, з огляду на всякі несподівані звороти в битві, кожний воєк мусить бути не автоматом, а людиною ініціативи, якаб вмїла знайтися в кожнім, хоч як неочікуванім, положенні.

Лише нація, яка матиме так-матеріально й морально-випосажену армію, може не боятися ніякого „бліцкригу“, яким безперечно буде можлива війна майбутнього.

Our English Column

1917—1947

(Anniversary of Ukrainian Revolution)

The Ukrainian people, generally supporting the Revolution in March, 1917, quickly found that the road to freedom was hardly one of roses. The newly-established revolutionary regime in Petrograd took the attitude that the Ukrainian problem should be completely avoided as a factor in Russian political life. This was true of all the major Russian political parties, including the Bolshevik which, though theoretically proclaiming in its program the equality of all non-Russian peoples of the Empire, actually was firmly set against their nationalist aspirations.

Yet the spontaneity of the Ukrainian movement manifest in the numerous political and semi-political and military organizations that mushroomed throughout Ukraine, convinced the Russian government that further procrastination as to a decision upon Ukraine would prove detrimental to its interests. The more adamant the Ukrainian Central Rada was in its demands, the more amenable and ready to grant political concessions the Provisional Government in Petrograd became.

On June 18-23, 1917, the Second Ukrainian Military Congress was convened in Kiev, despite the ban of War Minister Kerensky. Two thousands delegates gathered representing 1,500,000 Ukrainian soldiers.

The Congress passed resolutions summarized as follows:

1. The Congress demanded immediate recognition of the Central Rada by the Provisional Government.

2. It proposed to the Ukrainian Central Rada not to refer any longer to the Provisional Government and immediately to initiate the organization of the country.

3. It urged the Central Rada to convoke a territorial assembly of Ukraine to draw up plans for the autonomy of Ukraine.

On June 23, 1917, the Central Rada issued its First Universal, a lengthy document of which the following were the highlights:

1. The Universal declared the Central Rada to be the representative organ of the Ukrainian nation.

2. It is declared the Ukraine should be free, and that, although separation from Russia was not advocated, the status of Ukraine should be established on a constitutional basis by the Ukrainian National Territorial Assembly.

3. It denounced the negative and uncompromising attitude of the Russian Provisional Government.

4. It declared that "from today we will organize our own life."

The General Secretariat was created at a secret session of the Central Rada on June 28, 1917, to act as a cabinet for the Rada.

The creation of this cabinet virtually marked the completion of the Ukrainian government. Ukraine has now a legislative body and an executive one. Other departments were organized later.

On July 16, 1917, the Ukrainian Central Rada issued its Second Universal and on July 29, 1917, the Constitutional Committee of Central Rada completed the new constitution of Ukraine, but the Provisional Government flatly rejected the constitution of the Central Rada. In a new declaration called the Temporary Instruction for the General Secretariat of the Provisional Government in Ukraine, and signed by Premier Kerensky, the Provisional Government completely disregarded the authority of the Central Rada.

The General Secretariat, trying to avoid open conflict with Russia, agreed by a slight majority to accept the "instruction."

On September 21-28, 1917, the first Congress of the Peoples of Eastern Europe gathered together in Kiev under the aegis of the Central Rada. Ukrainians, Georgians, Tartars, Latvians, Lithuanians, Jews, White Ruthenians, Estonians, Moldavians, Don Cossacks and Buriats from Mongolia attended. The chief purpose of the Congress was to prepare for the establishment of a Russian federated state with political autonomy for every non-Russian people. The Congress passed resolutions supporting the Central Rada in its struggle for autonomy.

But events moved swiftly. The Russian army was disintegrating. Ukraine decided to work fast in organizing an autonomy in order to forestall anarchy.

On October 23, 1917, the Central Rada introduced a resolution to call a Ukrainian Constitutional Assembly. On October 30, the Provisional Government received a report from the prosecutor in Kiev on the "high treason" of Ukrainian leaders against the Russian state. Rumors were heard in Kiev that the Provisional Government would arrest all members of the General Secretariat. The Central Rada decided to send three Ukrainian ministers of the Secretariat to Petrograd.

When they arrived in Petrograd, the Bolshevik Revolution had broken out on November 7, 1917. The Provisional Government was fighting the last battle, and a new day had dawned not only in the history of Russia, but of Ukraine as well.

From that day on the Ukrainian movement had to struggle with the Bolshevik Revolutionary government instead of the Kerensky regime. In the course of a few weeks, Ukraine organized troops, issued the famous Third Universal on November 20, 1917, declaring the full autonomy of Ukraine. By the end of December autonomous Ukraine was engaged in war with Red Russia.

During 1918, the following outstanding events took place in Ukraine: On January 22, 1918, the Central Rada in its Fourth Universal proclaimed the complete independence of Ukraine, and on February 9, 1918, an independent Peace with Central Powers at Brest-Litovsk.

On January 22, 1919, Western and Eastern Ukraine were united to form the Ukrainian National Republic. Throughout the year

3 листів до Редакції

„ПОДАЄМО ВАМ БРАТНЮ РУКУ...“

До Ред. Укр. Клича приходять щодня багато вартисних і багатомовних листів. Один з них, а саме лист від наших братів-українців з Аргентини, поміщуємо. З браку місця наводимо тільки виїмки. Лист сей є голосом україн-емігрантів що в серцях зберегли-святу любов і вірність Народу і працю й Чинами завжди готові служити Його Визвоної Справі.

Ми, Українці прихильники визвольних змагань УПА, і УГВР, з далекої Аргентини заслаємо щирий привіт... За останій час слово Україна і її визвольні змагання, все частіше появляється в чужинській пресі...

Ми мусимо бути готові на все, мати чуйне ухо та зір, бо ворог слідить за нами, він добре знає, що наше організоване життя є можливу для него, тому стараться шматувати спільну українську душу, кидає поміж нас привабливі гасла, стараючись сіяти між українцями незгоду, сварки і ворожнечу... Якраз тепер треба докласти найбільше зусиль. Інші,

дають життя і кров, даймо ми працю.

В огні революції кується доля нашої нації, а ми і наша збройна сила УПА, є тими ковалями, що покликані творити нову історію українського народу...

Подаємо вам нашу братню руку і прирікаємо з вами спільно працювати для добра народу...

І ми докажемо, що нас обдурив велика легенда, що для нас простір та залізні ослони не існують, що наші серця горять тою самою любовю до Рідного Краю і народу, яка горіла в серцях Тих Борців що полягли за велику свиту ідею, за здобуття волі Україні! Ми твердо віримо в немогу тих Ідеалів!...

Ми передаємо всім борцям, за свободу народів і людини, за волю України — наш сердечний привіт і кличемо; з Богом за УССД!

Слава Україні!
(Слідують підписи.)

Політичні вісті

УМОВА ПРОТИ ФРАНКА

Голова еспанських соціалістів Прієта і Ж. Роблес, представник претендента Дон-Хуана, погодилися на спільній програмі: усунення ген. Франка і виборів до Установчих Зборів. Деякі часописи твердять, що для цього пліну позискано Ватикан і Державний Департамент Спол. Держав Півн. Америки. З нашої точки погляду, це відповідь натового Комінтерну на перемогу Де-Голя у Франції. Коли Франція перестав бути вже такою певною здобичю, як комуністи думали,

рішили вони мабуть ударити на Еспанію, знаючи що по усуненню Франка, в хаосі еспанської керенщини, їм хутко вдасться знову викликати горожанську війну на Іберійським півострові.

ВТІКАЮТЬ З „РАЮ“

Багато біженців із советського Туркестану перейшли кордон Ірану в провінції Рурсан. Біженців збирають в одному з колишніх військових таборів в Азербайджані, де перебуває вже понад 300 осіб. Дальших 300 осіб перебувають на шляху з Тебрису до табору.

ПРОТИ КОМІНТЕРНУ

Уряди Аргентини й Чилі заключили антикомінтернський договір в цілі спільного поборювання комуністичної пропаганди. Є надія, що до нього приступлять і інші держави Південної Америки.

УТЕЧА МИКОЛАЙЧИКА

Польське радіо доносить про таємниче зникнення Миколайчика з Варшави, голови польської селянської партії і був. прем'єра. На недавнім візю компартії у Варшаві, містоглова партії Громолька обвинувачував Миколайчика як слугу „американського імперіалізму“.

the young Ukrainian democratic republic waged a bitter war on three fronts against the Soviets, the Allied-supported Tsarist Russians of Denikin, and the Poles.

By the spring of 1920, the Ukrainian government was destroyed, its leaders had fled or had been killed, and although there were several more courageous but suicidal uprisings, Ukraine as a free state ceased to exist—her territories being incorporated into Soviet Union, Poland, Romania and Czechoslovakia.

In 1941, the fight for independence began anew.

WALTER DUSHNYK.

„УКРАЇНСЬКИЙ КЛИЧ“

Тижневик українців у Вел. Британії

Редагус: Колегія. Винас: Видавництво ОСНОВА.

Умова передплати: На рік — 1 фунт й 2 шиллінгів;
на пів року — 11 шиллінгів,
на три місяці — 6 шиллінгів,
Подвижне число — 6 пенсів.

Ціна кожного номеру: 1 пай на одну півплату 1 фунт й 10 шиллінгів.

Дрібні оголошення й пошукування — 3 пенс за слово

Адреса редакції та адміністрації: OSNOVA PUBLISHING CO., LTD.,

3a, Frederick Mews, Kinnerton Street, London, S.W.1